

Nr 106

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av ett statligt förhandlingsorgan m. m., såvitt propositionen avser riktlinjer för den statliga förhandlingsverksamheten och vissa därmed sammanhängande frågor.

(5:e avd.)

I propositionen nr 77 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 12 mars 1965, föreslagit riksdagen att, såvitt nu är i fråga, a) godkänna i statsrådsprotokollet förordade riktlinjer för den statliga förhandlingsverksamheten; b) besluta att statens avtalsnämnd skall upphöra vid utgången av juni 1965; c) besluta att fr. o. m. den 1 juli 1965 inrätta ett centralt ämbetsverk för förhandlingsfrågor, benämnt statens avtalsverk; d) bemyndiga Kungl. Maj:t att upprätta personalförteckning för statens avtalsverk i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats; e) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa storleken av särskilt lönetillägg till vissa tjänstemän i avtalsverket; f) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de övergångsanordningar som fordras för förslagets genomförande; g) godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens avtalsverk, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66; h) till Statens avtalsverk: Avlöningar för budgetåret 1965/66 under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 907 000 kr.; i) till Statens avtalsverk: Omkostnader för budgetåret 1965/66 under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 820 000 kr.

I propositionen föreslås, i anslutning till den reform av de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt som avses skola genomföras den 1 januari 1966, att ett centralt ämbetsverk — statens avtalsverk — inrättas den 1 juli 1965 för den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor. De centrala arbetsuppgifterna för avtalsverket blir förhandlingsverksamhet och därav betingat arbete med utredning och lönestatistik samt information och utbildning rörande kollektivavtal m. m. Avtalsverket indelas i fem arbetsenheter, varav tre för förhandlingsverksamheten, en för utredning och statistik och en för administrativa frågor m. m. Det nya verket skall övertaga den förhandlingsverksamhet som f. n. förekommer bl. a. i civildepartementet och statens avtalsnämnd, varvid civildepartementet omorganiseras och statens avtalsnämnd upphör samtidigt som det nya verket

inrättas. I propositionen begärs anslag till statens avtalsverk för nästa budgetår.

I statsrådsprotokollet redovisas de i förevarande sammanhang aktuella frågorna under följande rubriker och å nedannämnda sidor av protokollet:

I. Inledning	Sid. 2 o. 3
II. Nuvarande ordning m. m.	3 o. 4
III. Organisationen av den statliga förhandlingsverksamheten ..	4—6
IV. Avtalsverkets arbetsuppgifter m. m.	6—13
V. Statens avtalsverks behov av kontakter med andra organ ..	13—16
VI. Organisationen av statens avtalsverk m. m.	16—22
VII. Kontraksdelegationen	22
X. Anslagsberäkningar för budgetåret 1965/66	39 o. 40

Departementschefens anförande återfinns i statsrådsprotokollet på s. 22—30.

Beträffande den närmare innebörden av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Utskottet. Förevarande proposition nr 77 innefattar såvitt nu är i fråga förslag till inrättande fr. o. m. den 1 juli 1965 av ett centralt ämbetsverk, statens avtalsverk, för den statliga förhandlingsverksamheten i löne- och anställningsfrågor. Samtidigt föreslås statens avtalsnämnd skola upphöra. Förslaget är en följd av det i propositionen nr 60 framlagda förslaget till reform av de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt, vilken reform åsyftar genomförandet av ett kollektivavtalsystem för statstjänstemän m. fl. fr. o. m. den 1 januari 1966. Sistnämnda proposition har behandlats av sammansatt konstitutions- och andra lagutskott i dess utlåtande nr 1.

Statsutskottet anser bärande skäl föreligga för att den statliga förhandlingsverksamheten koncentreras till ett centralt ämbetsverk på sätt i propositionen nr 77 förordats och tillstyrker detta förslag. Såsom i propositionen anförts förutsätts det nya verkets centrala arbetsuppgifter bli förhandlingsverksamhet och därav betingat arbete med utredning och lönestatistik samt information och utbildning rörande kollektivavtal m. m.

I fråga om avtalsverkets verksamhetsområde och därmed sammanhängande förhållanden har vad i statsrådsprotokollet anförts inte givit utskottet anledning till särskilt uttalande utom i följande hänseende. Departementschefen har förklarat sig inte ha något att erinra mot att avtalsverket, om riksdagen skulle anse det lämpligt, får bemyndigande att träffa kollektivavtal även för riksdagens tjänstemän. Sedan propositionen framlagts har riksdagen godkänt konstitutionsutskottets memorial nr 11, enligt vilket i avvaktan på en nyligen igångsatt översyn av riksdagens förvaltnings- och personalorganisation riksdagens löne delegation tills vidare inte bör ta be-

fattning med riksdagsförvaltningens område. Även om detta ståndpunkts-tagande i fråga om lönelegationen ej med nödvändighet behöver föranleda att motsvarande betraktelsesätt tillämpas med avseende på avtalsverkets verksamhetsområde synes det utskottet likväl i nuvarande läge lämpligast att detta tills vidare inte innefattar riksdagsförvaltningen.

Med avseende på avtalsverkets organisation innebär Kungl. Maj:ts förslag att verkets ledning skall utövas av en styrelse och att verket organiseras på fem arbetsenheter, vilka indelas i arbetsgrupper. Av arbetsenheterna skall tre avse förhandlingsverksamhet, en utredning och statistik och en administrativa frågor. Organisationen förutsätts skola vara flexibel och avses skola, sedan arbetet i verket kommit i gång och närmare erfarenheter vunnits, överses i samråd med statskontoret. Vad sålunda föreslagits föranleder inte någon erinran från utskottets sida. Utskottet biträder likaledes vad i propositionen förordats beträffande löneställningen för avtalsverkets tjänster. Den i viss utsträckning förutsatta jämställdheten med löneställningen för tjänster i statsdepartementen får anses motiverad av avtalsverkets särställning i jämförelse med andra ämbetsverk.

Enligt vad i statsrådsprotokollet anförts har avtalsverkets inrättande ej avsetts medföra att utrikesförvaltningens lönenämnd och den till den nuvarande NIB hörande lönelegationen upphör. Utskottet förutsätter att dessa organ i sin verksamhet håller nära kontakt med avtalsverket.

De i propositionen gjorda anslagsberäkningarna beträffande avtalsverkets avlöningar och omkostnader har inte givit utskottet anledning till erinran.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1. godkänna i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 12 mars 1965 förordade riktlinjer för den statliga förhandlingsverksamheten;

2. besluta att statens avtalsnämnd skall upphöra vid utgången av juni 1965;

3. besluta att fr. o. m. den 1 juli 1965 inrätta ett centralt ämbetsverk för förhandlingsfrågor, benämnt statens avtalsverk;

4. bemyndiga Kungl. Maj:t att upprätta personalförteckning för statens avtalsverk i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

5. bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa storleken av särskilt lönetillägg till vissa tjänstemän i avtalsverket;

6. bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de övergångsarrangemang som fordras för förslagets genomförande;

7. godkänna följande avlöningsstat för statens avtalsverk, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	826 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	100 000
3. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	1 800 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	470 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	711 000

Summa kr. 3 907 000

8. till *Statens avtalsverk*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 på driftbudgeten under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 3 907 000 kr.;

9. till *Statens avtalsverk*: *Omkostnader* för budgetåret 1965/66 på driftbudgeten under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 820 000 kr.

Stockholm den 14 maj 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Fritz Persson, Axel Andersson, Rikard Svensson, Söderberg, Bengtson, Mårtensson, Eric Gustaf Petersson, Åkerlund, Harry Carlsson och Johan Olsson; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Ståhl, Blidfors, Almgren, fröken Elmén, herr Larsson i Hedenäset, fröken Olsson, herrar Johansson i Norrköping, Gustafsson i Uddevalla, Björkman, Fagerlund, Nelander, Blomkvist, Gustavsson i Ängelholm och Sjönell.